

Broj:01-006-6/2018-9

Datum i mjesto: 10.04.2018, Podgorica

Tabelarni izvještaj realizacije Akcionog plana Strategije za mlade za 2017. godinu

Strategijom za mlade 2017-2021 je definisano šest ključnih prioriteta – ključnih ishoda – kada su mladi ljudi u Crnoj Gori u pitanju, i to:

- A. Mladi ostvaruju ekonomsku i socijalnu sigurnost kroz olakšan pristup tržištu rada i sticanje zapošljenja.
- B. Mladima je obezbijeden pristup kvalitetnom obrazovanju.
- C. Mladi aktivno, motivisano i proaktivno učestvuju u procesima donošenja odluka, razvoja zajednice i kreiranja i sprovođenja politika.
- D. Mladi su dobrog zdravlja, bezbjedni, imaju obezbijeden pristup adekvatnom sistemu podrške za prelazak u odraslo doba i samorealizaciju.
- E. Mladi imaju pristup kvalitetnim kulturnim sadržajima kao kreatori i konzumenti.
- F. Uspostavljen je efikasan normativni i institucionalni okvir za sprovođenje omladinske politike.

Ključni ishodi za mlade koji su definisani ovom Strategijom rezultat su opsežnog participativnog procesa, a u kome su pored ključnih subjekata i zainteresovanih strana, prevashodno bili uključeni mladi ljudi širom Crne Gore.

Pored identifikacije ključnih ishoda za period 2017–2021, ova Strategija definiše mjere, podmjere i aktivnosti koje treba sprovesti da bi se definisani ishodi ostvarili, te aktere koji su zaduženi za njihovu implementaciju.

Akcionim planom za realizaciju Strategije za mlade za 2017. godinu predviđene su **82 mjere za implementaciju**. Uzimajući u obzir sprovedene aktivnosti Ministarstva sporta, kao i prikupljene informacije od strane relevantnih institucija i lokalnih samouprava, došli smo do sledećeg rezultata :

- u potpunosti je ispunjeno 76 podmjera
- nije ispunjeno 5 podmjera
- djelimično je ispunjena 1 podmjera

Shodno navedenom, ukupan procenat ispunjenosti Akcionog plana za realizaciju Strategije za mlade za 2017. godinu jeste 93,2 %.

KLJUČNI ISHOD A: MLADI OSTVARUJU EKONOMSKU I SOCIJALNU SIGURNOST KROZ OLAKŠAN PRISTUP TRŽIŠTU RADA I STICANJE ZAPOSLENJA

Mjera	Podmjera	Sprovedene aktivnosti	Mjeru realizovali	Realizacija aktivnosti
A1. Otklanjanje barijera za pristup tržištu rada svim mladima	1.1. Tri regionalna informativna događaja – promovisanje programa i aktivnih mjera tržišta rada za mlade	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Na Summer Job-u 2017. u Podgorici, Kotoru i Bijelom Polju i na Danima karijere, prezentovan je Akcioni plan zapošljavanja; U okviru Sajma obrazovanja promovisan je Akcioni plan zapošljavanja namijenjen mladima, aktivnosti CIPSova i mladi su animirani da uzmu učešća u sezonskim poslovima.</p> <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo NVO CEMI, koji su sproveli program „Ospozobljavanje mlađih iz sjevernih opština CG za tržište“</p> <ul style="list-style-type: none"> -info dani u 4 opštine/ Nikšić, Plužine, Pljevlja, Žabljak -urađena anketa o tome da li mlađi radije biraju karijeru ili preduzetništvo (1000 učesnika anketirano) -65 učesnika prošlo obuku (razvoj karijere, preduzetništvo) <p>Opština Pljevlja je pružila podršku CEMI-ju u obezbjeđivanju prostora za organizovanje Info dana u okviru projekta.</p>	ZZZCG, MS, NVO, JLS	DA

	<p>1.2 Analiza uticaja postojećih mjera/programa za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih s preporukama</p>	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Realizuje Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori putem kojeg se dodjeljuju kreditna sredstva pod povoljnijim uslovima za pokretanje sopstvenog biznisa.</p> <p>U okviru ovog programa mladima je dodjeljeno 5 kredita u iznosu od 25.000,00 eura za otvaranje 5 novih radnih mjesta.</p> <p>Pored monitoring i interne evaluacije koja se u kontinuitetu sprovodi u Zavodu, u okviru IPA projekta "Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost" realizovana je evaluacija svih programa koje je Zavod sproveo u poslednjih pet godina.</p>	ZZZCG	DA
	<p>1.3 Sastanci s poslodavcima u pet opština radi podsticanja zapošljavanja posebnih grupa nezaposlenih osoba, kao što su mladi samohrani roditelji, bivši korisnici PAS, žrtve nasilja i druge grupe kojima je otežan pristup tržištu rada</p>	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Održan sastanak sa predstavnicima Nacionalne turističke organizacije; Dva sastanka sa predstavnicima privredne komore i u šest primorskih opština predstavnici Zavoda su se sastali sa poslodavcima. Ovom prilikom je pored drugih aktivnosti Zavoda promovisano i podsticanje zapošljavanja teže zapošljivih lica.</p> <p>Univerzitet Crne Gore</p>	ZZZCG, UCG, MS, JLS	DA

Organizacija startap takmičenja i realizacija edukativnih radionica u saradnji sa predstavnicima startap zajednice u Crnoj Gori. Promocija priručnika za osnivanje startap. Osnivanje kancelarije za inovativno edukativne usluge u saradnji sa Birom za ekonomsku saradnju i biznis inicijative Glavnog grada Podgorica.

Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat **NVO Ekvivalent**, “Podsticanje zapošljivosti mlađih bez roditeljskog staranja-Podgorica”:

- kreirana baza sa podacima o nezaposlenim mlađim bez roditeljskog staranja
- 2 radionice za podsticanje zapošljavanja mlađih bez roditeljskog staranja

Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat **Centar za prava djeteta Crne Gore**, koji su sproveli projekat “Podrška mlađima po prestanku institucionalne zaštite kroz obrazovanje i zapošljavanje”- Podgorica

- stručna podrška mlađima u stvaranju uslova za samostalan život (Korisnici usluge Stanovanja)
- unapređenje obrazovanja za Korisnika (3 Korisnika stekla diploma o završenoj srednjoj školi kroz vanredno polaganje)
- 3 Korisnika dobila sezonsko zaposlenje
- 1 Korisnik dobio stalno zaposlenje (kuvar)
- obuka Korisnika za pisanje CV-a i unapređenje komunikacije sa poslodavcima

-razvijanje vještina Korisnika neophodnih za samostalan život (kuvanje,higijena,raspolaganje novcem...) i njihova integracija u zajednicu
-podsticanje volonterizma kod studenata u radu sa Korisnicima
-uspostavljena saradnja Korisnika i raznih socijalnih partnera

Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat **NVO Savez za djecu i mlade-Kuća**- Unaprijeđivanje znanja i vještina mlađih smještenih u JU centru Ljubović-Podgorica

-radionice umjetničkih zanata i vještina (6 sertifikata za uspješno pohađanje kursa)
-radionice informativnog opismenjavanja (10 sertifikata za uspješno pohađanje kursa)

Opština Nikšić

Projekat “Aktivacijom do inkluzije u zapošljavanju” je finansijski podržan od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Cilj projekta je bio poboljšanje konkurentnosti mlađih sa invaliditetom na tržištu rada, a ciljna grupa projekta je šest mlađih osoba sa invaliditetom iz Nikšića koje su prošle obuku.

	1.4 Informisanje mladih o pravima po osnovu rada	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Na sajtu Zavoda za zapošljavanje se nalaze informacije vezane za prava po osnovu nezaposlenosti, kao i sva pravna regulative iz oblasti zapošljavanja.</p> <p>U saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, Međunarodna organizacija rada je pripremila vodič za nastavnike o pravima po osnovu rada kao i vještinama potrebnim za snalaženje na tržištu rada. Planirano je da moduli budu integrirani u nastavne planove i programe srednjeg obrazovanja.</p>	ZZZCG	DA
--	--	--	-------	----

A2. Podrška razvoju preduzetništva mladih	<p>2.1 Razvoj i realizacija integrisanih i cjelovitih programa za podršku mladim preduzetnicima i preduzetnicama u skladu s nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016–2020.</p>	<p>Ministarstvo ekonomije</p> <p>Direkcija za razvoj MSP u saradnji sa Investicijom razvojnim fondom raspisala je Javni poziv za Program podsticanja razvoj preduzetništva. Program je namijenjen početnicima u biznisu i preuzećima koja poslju do godinu dana. Javni poziv je bio otvoren u period 24. Septembar – 13.oktobar 2017.god.</p> <p>Opština Berane</p> <p>U okviru projekta "O.P.T.I.O.N" Prevladavanje predrasuda i promocija novih alata za profesionalnu integraciju osoba s invaliditetom u BiH i Crnoj Gori", opština Berane je učestvovala u izradi predloga projekta i sprovođenja u djelu osnivanjem prvog socijalnog preuzeća fotokopirnice i štamparije.</p> <p>Opština Budva</p> <p>Opština Budva je potpisala ugovor za projekat Supporting Female Youth from BiH and MNE in entrepreneurship, employment and leadership u okviru Erazmus plus programa koji će trajati naredne dvije godine i koji ima za cilj da edukuje i motiviše mlade žene iz Crne Gore i BIH da pokrenu svoje karijere podsticanjem preduzetništva u oblasti informacionih tehnologija.</p>	ME, JLS	DA
--	---	--	---------	-----------

	<p>2.2 Izrada Preporuka za javne politike u oblasti preduzetništva mladih i primjena preporuka proisteklih iz ovog dokumenta</p>	<p>Sistem UN u Crnoj Gori, Ministarstvo finansija, Ministarstvo ekonomije</p> <p>Izradene Preporuke za javne politike u oblasti preduzetništva mladih</p> <p>Cilj dokumenta jeste mapiranje dobrih praksi i uskih grla kad je u pitanju preduzetništvo mladih, i predlaganje pravaca djelovanja koji će unaprijediti ambijent, usluge, programe i stavove prema preduzetništvu mladih.</p> <p>Neke preporuke su već implementirane. Sistem UN je podržao Uniju mladih preduzetnika i Uniju srednjoškolaca da sprovedu aktivnosti kao što su kreiranje baze podataka o programima podrške i podsticajima za preduzetništvo mladih, vršnjačko mentorstvo i promociju preduzetništva među srednjoškolskom populacijom.</p> <p>Pored toga, UNDP je implementirao jednu od preporuka koja se tiče podrške start-up-ovima, kroz izradu i promociju priručnika za pokretanje start-up-a u Crnoj Gori. Osim toga, UNCTAD je razvio online vodič za procedure i korake u registrovanju biznisa koji je takođe odličan odgovor na jedan od najvećih izazova i preporuka identifikovanih u dokumentu (pristup objedinjenim informacijama koje su prilagođene korisnicima).</p>	<p>UN/MF/ME /NVO</p>	<p>DA</p>
--	--	--	----------------------	------------------

	<p>2.3 Organizacija radnih aktiva u školama na temu promocije preduzetništva i preduzetničkog načina razmišljanja u skladu sa strategijom o razvoju preduzetničkog učenja</p>	<p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat Unije mladih preduzetnika Crne Gore- Prvi preduzetnički portal i blog u Crnoj Gori- „A što ne bi mogli?“ Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -redizajn sajta -povećan broj posjeta -organizovan sajam preduzetnika(20 izlagачa) -posjeta opštinama u cilju pronalaženja mladih preduzetnika -napisano 20 blogova o mladim preduzetnicima <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat NVO Centar za razvoj preduzetničkog društva- Mladi i preduzetnička inicijativa-Podgorica</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 obuka za 15 mladih ljudi -publikacija o preduzetništvu <p>Centar za stručno obrazovanje, Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>U okviru četiri Preduzetnička centru koji su osnovani u četiri srednje stručne škole u Bijelom Polju, Beranama, Mojkovcu i Baru, organizovano je 15 radionica za 70 učenika srednjih stručnih škola u cilju promocije preduzetničkog učenja, razvoju biznis ideje, izradi biznis plana i mogućnosti pokretanja</p>	<p>MS,CSO,ZZŠ NVO, JLS</p>	<p>DA</p>
--	---	---	--------------------------------	------------------

sopstvenog biznisa nakon završetka školovanja

Glavni grad Podgorica

U januaru 2017. održana je sedma „Škola preduzetništva i inovacija za mlade“. Ova manifestacija je bila edukativnog karaktera i fokusirana na promociju i popularizaciju preduzetništva među srednjoškolcima, na način da srednjoškolci upoznaju ljude i institucije koje kreiraju okvire i pravila za biznis „teren“ u Crnoj Gori

Projekat Berza preduzetničkih ideja je imao za cilj da podstakne razvoj preduzetničkih, odnosno biznis ideja, prije svega, studenata i učenika srednjih škola iz Crne Gore. Berza je događaj na kome studenti predstavljaju svoje biznis ideje.

A3. Uspostavljen integrисани i holistički sistem podrške mladima ka dostoјanstvenom zaposlenju	3.1 Razvoj modela za online karijerno savjetovanje	<p>Univerzitet Crna Gora</p> <p>Promovisan portal www.edukacija.me u saradnji sa ITC Tehnopolis. Učešće na sajmovima zapošljavanja i promocija ideje samozapošljavanja. Organizovani studentski timovi za preduzetničku djelatnost.</p> <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat ADP ZID- Angažuj se!-Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -četvoro zaposlenih iz organizacije obučeno za rad na karijernom informisanju -8 vršnjačkih edukatora -sajt „Angažuj se“ -uspostavljena linija Karijerni telefon (u projektu 4 poziva dnevno+ online) -3 promo događaja (3 učesnika) -2 radionice (40 mladih) -2000 promo materijala <p>Opština Budva</p> <p>U partnerstvu sa ADP Zid organizovan Info dan o karijernom savjetovanju u Omladinskom klubu Budva</p>	UCG, MS, NVO, JLS	DA
	3.2. Promocija značaja karijernog planiranja u skladu sa strategijom cjeloživotne karijerne orijentacije	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Predstavnici Zavoda su učestvovali na okruglim stolovima, radionicama i konferencijama.</p> <p>U prvih šest mjeseci 2017. godine, uslugu</p>	ZZZCG	DA

	<p>grupnog profesionalnog informisanja koristilo je 3.505 lica, od kojih se 561 lice nalazilo u evidenciji nezaposlenih, a usluge individualnog profesionalnog informisanja 2.215 lica.</p> <p>Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su informisali 3.504 učenika, o uslugama koje Zavod pruža u Centrima za informisanje i profesionalnu orijentaciju kroz posjetu 67 osnovnih i srednjih škola.</p> <p>Distribuirano je 7000 Informatora namijenjenih učenicima završnog razreda osnovne škole.</p> <p>Realizovano je šest emisija "Pokreni se".</p> <p>Oko 40 gostovanja u radio i tv emisijama.</p> <p>Oko 60 tekstova u štampanim i elektronskim medijima. Distribuirano oko 3000 flajera o profesionalnoj orijentaciji u ZZCG.</p>			
A4. Smanjenje neaktivnosti mladih	4.1 Okrugli sto s ciljem da se promoviše koncept EU Garancije za mlade		MRSS	NE
Ukupno: 10 podmjera		Realizovano 9 od 10 podmjera	Procenat realizacije 90 %	

KLJUČNI ISHOD B: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNOM OBRAZOVANJU

Mjera	Podmjera	Sprovedene aktivnosti	Mjeru realizovali	Realizacija podmjere
B1. Podrška razvoju neformalnog učenja i unapređenje mehanizama verifikovanja neformalno i informalno stečenih znanja	1.1 Tri regionalna događaja s ciljem da se mladi informišu o konceptu i dostupnim mogućnostima za cjeloživotno učenje i verifikaciju znanja i vještina stečenih van formalnog obrazovnog sistema, te promocije inovativnih oblika obrazovanja i online učenja	<p>Forum MNE je u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje</p> <p>Forum MNE je u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje pripremio Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije za Omladinskog/u aktivistu/kinju koji je usvojen na XIII sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje drugog saziva 13.03.2017. godine</p> <p>Centar za stručno obrazovanje</p> <p>Centar za stručno obrazovanje, Privredna komora Crne Gore i Uprava za kadrove Crne Gore, uz podršku Hanns Seidel Fondacije, organizovali su konferenciju „Novi trendovi u obrazovanju“ od 03-05. jula 2017. godine, u hotelu „u Budvi. Cilj konferencije je bio da ukaže na značaj obrazovanja za društveno-ekonomski razvoj nacionalnih ekonomija. Krajnji rezultat konferencije je ukazivanje na probleme i izazove u oblasti obrazovanja i iniciranje aktivnosti koje je potrebno preduzeti u narednom periodu sa ciljem unapređenja obrazovnog sistema u cjelini, posebno e-učenja.</p>	CSO, NVO, JLS	DA

		Opština Nikšić Projekat “Škola novih vještina” koji je finansijski podržanog od strane Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću. Cilj projekta je bio povećanje kvaliteta inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori, a ciljna grupa studenti Filozofskog fakulteta u Nikšiću.		
	1.2 Izraditi katalog programa neformalnog obrazovanja na lokalnom nivou koji uključuje kratak opis i naziv pružaoca usluga	Centar za stručno obrazovanje U okviru Projekta “Nacionalni koordinator za učenje odraslih” Centar za stručno obrazovanje je pripremio Vodič kroz sistem neformalnog obrazovanje u Crnoj Gori koji je publikovan. Vodič sadrži: - informacije o postupku stiicanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina - programe obrazovanja i adresar licenciranih organizatora obrazovanja odraslih	CSO	DA
	1.3 Izraditi informator o mogućnostima provjere neformalno i informalno stečenih znanja i načina sertifikacije	Centar za stručno obrazovanje je u Vodiču kroz sistem neformalnog obrazovanja u Crnoj Gori gdje se nalaze informacije o mogućnostima provjere neformalno i informalno stečenih znanja	CSO	DA
B2. Unaprjeđenje kvaliteta organizacije, realizacije i vrednovanja praktičnog	2.1 Okrugli sto s poslodavcima s ciljem da se poveća obim realizacije praktične nastave kod poslodavca i da se promovišu primjeri dobre prakse saradnje škola i poslodavaca i učenja uz rad	Ministarstvo prosvjete U okviru IPA Komponente IV, Projekta “Modernizacija obrazovnih programa I obuka nastavnika” organizovane su radionice za članove sektorskih komisija čiji su članovi poslodavci (6 sesija obuke u ukupnom trajanju od 10 dana). Na	MPS,CSO,Škole	DA

<p>obrazovanja u stručnim školama i univerzitetima</p>	<p>radionicama se, pored razmatranja potreba za kvalifikacijama, razmatrali primjeri dobre prakse i mogućnosti unapređenja saradnje škola i poslodavaca i promovisanja učenja uz rad.</p> <p>Centar za strucno obrazovanje je organizovao okrugle stolove „Podrška privrede u razvoju novih kvalifikacija potrebnih tržištu rada“ čiji su učesnici bili poslodavci kao i predstavnici udruženja. Okrugli stolovi su organizovani za sektore Trgovina, turizam i ugostiteljstvo; Inženjerstvo i proizvodne tehnologije (Mašinstvo i obrada metala, Elektrotehnika i Automatizacija i dr), Usluge, Poljoprivrede, prehrane i veterine.</p>		
<p>2.2 Tri regionalna seminara za organizatore praktičnog obrazovanja</p>	<p>Ministarstvo prosvjete Za organizatore praktičnog obrazovanje organizovani su seminari u cilju unapređenja njihovih kompetencija i to dva seminara održana su u organizaciji Ministarstva prosvjete i jedan u organizaciji Centra za stručno obrazovanje.Teme seminara bile su: saradnja sa poslodavcima u cilju povećanja broja učenika koji obavljaju praktično obrazovanje kod poslodavaca; monitoring i evaluacija praktičnog obrazovanje kod poslodavca I korišćenje MEIS aplikacije za praćenje učenika na praktičnom obrazovanju</p>	MPS	DA

	2.3. Konkurs za realizaciju obrazovnih emisija u kojima bi učenici kroz rješavanje praktičnih problema pokazivali svoje stručno i primjenjivo znanje		MPS I MK	NE
	2.4. Okrugli sto s ciljem da se promoviše međunarodna razmjena studenata radi obavljanja stručnih praksi	<p>Univerzitet Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizovani skupovi međunarodne razmjene studenata radi obavljanja stručnih praksi -promocija sezonskog zapošljavanja -integracija praksi u redovne nastavne planove i programe univerzitetskih jedinica -realizacija ugovora o saradnji sa institucijama i privrednim subjektima u cilju realizacije praktične nastave -prezentacija različitih vidova stipendiranja mladih.Zaključivanje ugovora o stipendiranju studenata. -apliciranje za projekte EU koji stimulišu međunarodne razmjene i afirmacije stručnih praksi. 	UCG/NVO	DA
B3. Razvoj socio-emocionalnih vještina mladih	3.1 Analiza sprovođenja obaveznih izbornih sadržaja	<p>UNICEF i Zavod za školstvo</p> <p>UNICEF je, u saradnji sa Zavodom za školstvo, pripremio detaljnu studiju na temu: Obrazovanje za život: Ključne kompetencije za 21. vijek u kurikulumima u Crnoj Gori. Rad je nastao kao rezultat istraživanja koliko su socio-emocionalne i ključne kompetencije ciljano, planski i sistematski ugrađene u kurikulume osnovne</p>	UNICEF /ZZŠ/Škole	DA

škole, gimnazije i nastavničkih fakulteta u Crnoj Gori. Na osnovu dobijenih nalaza, formulisan je set preporuka kako bi se na sistematski i sistemski način obezbijedilo da učenici kroz formalni obrazovni sistem steknu vještine i kompetencije potrebne za snalaženje na tržištu rada i uspjeh u životu u 21. vijeku. Preporuke su dijelom uvažene prilikom izrade predmetnih programa kao i u Zakonu o osnovom obrazovanju gdje su socio-emocionalne vještine prepoznate kao jedan od ciljeva osnovnoškolskog obrazovanja.

Cjelokupna analiza se može pronaći na ovom linku, dok je sažetak dostupan ovdje.

Osim toga, UNICEF je u saradnji sa Zavodom za školstvo, razvio i program za rad sa mladima na unapređenju socioemocionalnih vještina u vanškolskim sredinama, tj. kroz neformalno obrazovanje. Tako je ovaj program sproveden sa mladima u toku 2016. i 2017. godine u nekoliko gradova u Crnoj Gori. U toku 2017. godine, u program su uključeni mlađi iz ugroženih grupa, pa je tako rađeno sa mladima koji žive u dječjem domu u Bijeloj, u centru za mlade Ljubović, kao i sa mlađim Romima u 2 osnovne škole u Nikšiću i Podgorici.

	<p>3.2 Razvoj smjernica školama za realizaciju slobodnih i vannastavnih aktivnosti u skladu s programom za razvoj socio-emocionalnih vještina (timski rad, motivacija, integritet, samokontrola, empatija, kreativnosti, optimizam, zahvalnost)</p> <p>3.3 Organizacija pet regionalnih obuka za nastavnike iz oblasti razvoja socio-emocionalnih vještina kroz nastavne programe i redovnu nastavu</p>	<p>Centar za stručno obrazovanje/Zavod za školstvo</p> <p>Nastavnici su kreirali nekoliko programa za obuku nastavnika za razvoj socio-edukativnih aktivnosti, koji su uvršteni u Katalog stručnog usavršavanja nastavnika</p> <p>Centar za stručno obrazovanje/Zavod za školstvo</p> <p>Sistemska implementacija karakternog obrazovanja, odnosno razvoj socio-emocionalnih vještina kroz nastavne programe i redovnu nastavu</p> <ul style="list-style-type: none"> - akreditovana dva programa obuke nastavnika i stručnih saradnika u srednjim školama za razvoj s/e vještina učenika: osnovni program i obuka trenera (Katalog 2017-2019) - obućena 22 nastavnika i stručna saradnika iz gimnazija (osnovni modul) u Podgorici, Beranama, Baru i Danilovgradu - izrađen nacrt vodiča za nastavnike za podsticanje razvoja s/e vještina kroz redovnu nastavu i u svim predmetima - izrađen set od 10 radionica za razvoj s/e vještina srednjoškolaca - oko 350 učenika gimnazija učestvuje u eksperimentalnoj fazi programa za razvoj s/e vještina - dizajnirana i primijenjena metodologija za praćenje, rezultati će biti prikazani u januaru 2018. 	CSO/ZZŠ	DA
--	---	---	---------	----

		<p>Ososobljavanje nastavnog kadra o značaju razvoja socio-emocionalnih vještina mladih</p> <ul style="list-style-type: none"> - trodnevna obuka za 22 nastavnika i stručna saradnika iz 4 gimnazije (osnovni modul) za realizaciju programa za razvoj s/e vještina učenika - program „Moje vrijednosti i vrline“ se eksperimentalno realizuje u 4 gimnazije u prvom poligodištu 2017/2018 - nastavnici prezentovali svoja iskustva u realizaciji programa, u cilju praćenja 		
	3.4. Kontinuirano unapređivanje kurikuluma u srednjem obrazovanju u skladu sa konceptom obrazovanja za održivi razvoj.	<p>Ministarstvo održivog razvoja</p> <p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma je tokom 2017. godine podržavalo aktivnosti Zavoda za školstvo u dijelu sprovođenja projekta Eko škole, kao promociju uvođenja medupredmetnih tema koje su obavezne za sve srednje škole:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimatske promjene 2. Zelena ekonomija 3. Zaštita životne sredine 4. Vrednovanje i planiranje prostora - održivi gradovi i naselja 5. Biodiverzitet 6. Zdravstveno obrazovanje i vaspitanje 7. Obrazovanje za i o ljudskim pravima 8. Preduzetničko učenje <p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Crna Gora je sprovedla istraživanje u školama UNESCO mreže (ASPnet) u oblasti obrazovanja za održivi razvoj koje je</p>	MPS/MORT/ ZZŠ	DA

dio projekta Explore schools i ima za cilj prikupljanje primjera dobre prakse u sprovоđenju obrazovanja za održivi razvoj u školama UNESCO mreže škola i izradu dokumentarnih i edukativnih filmova.

U okviru međunarodnog pilot projekta UNESCO mreže pridruženih škola „Primjena sveobuhvatnog institucionalnog pristupa sa fokusom na klimatske promjene“, u Ministarstvu prosvjete, održana je u septembru 2017. godine obuka za fasilitatore koja je bila namijenjena predstavnicima devet obrazovnih ustanova ASPnet mreže koje učestvuju u projektu. Cilj ove obuke bio je pružanje podrške obrazovnim ustanovama i fasilitatorima u razumijevanju i sporovođenju pristupa koji će doprinijeti povećanju aktivnosti očuvanja klime i ublažavanja efekata klimatskih promjena, uključivanju sadržaja klimatskih promjena u sve predmete, izradi i implementaciji akcionalih planova, učešću svih aktera ustanove u planiranju i aktivnostima, razmjeni znanja i iskustava, međunarodnoj prezentaciji dobre prakse kroz internet platformu UNESCO mreže škola dr. Obrazovne ustanove koje učestvuju u pilotiranju UNESCO inovativnog alata obuhvataju sve obrazovne nivoe, to su: JPU „Naša radost“ Herceg Novi, OŠ „Pavle Rovinski“ Podgorica, OŠ „Sutjeska“ Podgorica, OŠ „Dušan Korać“ Bijelo Polje

Gimnazija „Tanasije Pejatović“ Pljevlja,
SMŠ „17. septembar“ Žabljak, Srednja
elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“
Podgorica, SMŠ „Bratstvo-jedinstvo“
Ulcinj, Filozofski fakultet, Odsjek za
geografiju Nikšić

Zavod za školstvo

Kako bi implementirali cvršci model
obrazovanja za dostizanje ključnih
kompetencija koje su neophodne svakom
pojedincu, kao i dostizanje ciljeva razvojne
Agende 2030 definisane su, i
implementiraju se međupredmetne teme
koje su obavezne za sve srednje škole:

- Klimatske promjene
- Zelena ekonomija
- Zaštita životne sredine
- Vrednovanje i planiranje prostora - održivi
gradovi i naselja
- Biodiverzitet
- Zdravstveno obrazovanje i vaspitanje
- Obrazovanje za i o ljudskim pravima
- Preduzetničko učenje
- Urađen vodič za nastavnike
„Implementacije međupredmetnih tema u
kurikulumu srednjih škola“
- Pilotiranje programa „Eko-škola“
- Realizacija projekta „Škola i grad“
- Realizacija projekta „Klimatske promjene“
kroz mrežu UNESCO škola.

B4. Promocija obrazovne mobilnosti mladih	<p>4.1 Analiza obima i uzroka napuštanja škole, te razloga za odabir vanrednog obrazovanja u odnosu na redovno</p>	<p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Zavod za školstvo je uradio je Analiza uspjeha, izostajanja i vladanja učenika srednjih škola tokom 2015/16. školske godine u Crnoj Gori.</p> <p>Ministarstvo prosvjete priprema MEIS aplikaciju „warning alert“, koja će omogućiti rano upozorenje sa spiskom učenika koji su u riziku od ranog napuštanja škole na osnovu određenih indikatora (broj negativnih ocjena, broj opravdanih, neopravdanih, neka kazna ili disciplinska mjera). Evidentirati će se razgovori sa učenicima i roditeljima, prisustvo roditelja roditeljskom sastanku i određeni socijalni podaci. Takođe, pratiti će se sve što se radi sa tim učenicima kroz pedagoško/psihološku službu i sve će biti evidentirano u MEIS-u.</p>	MPS/ Škole	DA
	<p>4.2 Definisanje i realizacija mehanizama za sprečavanje napuštanja škole i olakšano vraćanje iz vanrednog u redovno obrazovanje u skladu s analizom (4.1)</p>	<p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Za učenike koji se obrazuju u status vanrednog, u skladu sa Zakonom o stručnom obrazovanje, u zavisnosti od perioda u kome su izgubili status redovnog učenika, škole su u obavezi su da organizuju instruktivno-konsultativnu nastavu.</p>	MPS	DA
	<p>4.3 Konkurs za uključivanje mladih u naučno-obrazovne i istraživačke aktivnosti, inovativne programe i takmičenja</p>	<p>Ministarstvo nauke</p> <p>Konkurs za učešće na programu „Studentska ljetnja škola CERN 2017“</p> <p>Studentska ljetnja škola CERN-a održava se svake godine u trajanju od 8-13 nedjelja</p>	MN/MS Partneri:NVO/ JLS	DA

tokom jula i avgusta i obuhvata teoretsku obuku, učešće na radionicama, seminarima, izložbama kao i eksperimentalni rad. Najbolji crnogorski studenti imaju priliku da se uključe u svakodnevni rad CERN-ovih velikih istraživačkih timova koji realizuju interdisciplinarna istraživanja, slušaju predavanja, posjete CERN-ove laboratorije i postrojenja, kao i opremu kojom raspolaže ova institucija, učestvuju na radionicama s naučnicima koji su lideri u svojim oblastima istraživanja.

Konkurs za učešće na Ljetnjem programu za studente fizike, biologije, biofizike, medicine i inženjerskih nauka u GSI Helmholtz centru

GSI Helmholtz centar za istraživanja sa teškim jonima (GSI Helmholtz Centre for Heavy Ion Research) je organizovalo Ljetnji program za studente i nudilo mogućnost crnogorskim studentima fizike, biologije, biofizike, medicine i inženjerskih nauka da konkurišu na ovaj prestižni program.

Međunarodni Masterclass - Hands on Particle Physics

U programu su učestvovali učenici IV-og razreda srednjih stručnih škola i gimnazija iz Podgorice, Nikšića, Pljevalja, Bara i Cetinja, koji su imali jedinstvenu priliku da učestvuju u ovom međunarodnom programu i bliže se upoznaju sa realnim istraživačkim životom u jednoj od

najatraktivnijih oblasti, fizike čestica, velikim hadronskim sudaračem.

Poziv za srednjoškolce i studente da predstave istraživačke projekte na festivalu "Otvoreni dani nauke"

Preko četrdeset učenika i studenata iz 12 timova iz škola i sa fakulteta širom Crne Gore predstavilo rezultate svojih istraživačkih projekata koje su realizovali tokom prethodne školske godine. Cilj ovog programa u okviru Otvorenih dana nauke je promocija istraživačkog obrazovanja, talenata mladih ljudi kao i rada njihovih nastavnika.

Konkurs za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti

Kroz nekoliko stavki godišnjeg Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti, Ministarstvo nauke podstiče uključivanje mladih u projekte, istraživanja, edukaciju, kao i odlazak na usavršavanje i različite obuke.

Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat **NVO Radio klub „Student“**- Opremanje radio kluba i organizovanje prve konferencije studentskih radio klubova –Podgorica -opremjena i instalirana oprema za potrebe Radio kluba

		<p>Opština Tivat</p> <p>Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja Opštine Tivat u saradnji sa NVO „SUTP - studentsko udruženje za takmičenje u oblasti prava“ dana 25.09.2017.godine organizovali su u Multimedijalnoj Sali u zgradи Opštine Tivat okrugli sto na temu „Međunarodno pravo i istraživanje“.</p> <p>Ova aktivnost je imala za cilj da se, na interaktivan način svim maturantima koji planiraju da upišu pravo, studentima prava, pripravnicima koji odrađuju pripravnički staž i onima koji su na Birou rada, kao i svim zaposlenim pravnicima u organima lokalne uprave, lokalnim preduzećima, Javnim institucijama sa teritorije opštine Tivat približi ova tema.</p>		
B5. Promocija obrazovne mobilnosti mladih	5.1 Organizacija tri regionalna događaja za mlade s ciljem da se promovišu obrazovni (formalno i neformalno obrazovanje) programi van mjesta stanovanja i van granica Crne Gore	<p>Ministarstvo prosvjete</p> <p>Ministarstvo prosvjete i Centar za stručno obrazovanje su u periodu 16-23. oktobar 2017. Godine organizovao XVI dane učenja i obrazovanja odraslih „ Ljudski resursi – ključ privrednog i društvenog razvoja“.</p> <p>U organizaciji Ministarstva prosvjete realizovane su radinice sa ciljem upoznavanja studenata i nastavnika sa dokumentima Europass (Europass CV, Europass Jezički pasoš, Europass</p>	MPS	DA

	<p>mobilnost i Europass Dodatak Diplomi/Sertifikatu).</p> <p>Radionice su održane za studente Fakulteta za poslovnu ekonomiju iz Bara i Univerziteta Mediteran. U okviru seminara "Vještine vođenja karijere u srednjim stručnim školama" koji se održava u Elektrotehničkoj školi "Vaso Aligrudić" u Podgorici, članovima školskih timova za karijernu orijentaciju predstavljeno je pet dokumenata u okviru Europass inicijative i prezentovala nacionalni websajt kao i CEDEFOP-ov Europass websajt u okviru kojeg zainteresovani mogu naći sve Europass formulare i informacije.</p>		
5.2 Kreiranje info-tačaka u obrazovno-vaspitnim sistemima za pružanje informacija o mogućnostima za mobilnost mladih	<p>Ministarstvo prosvjete Ministarstvo prosvjete je kontakt-tačka za Europass. Takođe, Enic-Naric centar pri Ministarstvu prosvjete pruža informacije mladim o mobilnosti, priznavanju inostranih obrazovnih isprava i dr.</p>	MPS	DA
5.3 Kreiranje plana obuka obrazovnog kadra za apsorpciju EU i drugih fondova za mobilnost mladih, stručne prakse i međunarodnu saradnju obrazovnih institucija		<p>MPS Partneri: ZZŠ/CSO/M O/Škole/CS</p>	NE
5.4 Ažuriranje internet portala UMS-a s informacijama o mogućnostima za mobilnost mladih	<p>Ministarstvo sporta Uspostavljena nova internet stranicu, koja se redovno ažurira sa različitim</p>	MS/NVO	DA

	<p>aktivnostima i projekta koji mogu biti korisni za mlade.</p> <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat Mladiinfo-Mladiinfo.me-prečica za prilike-Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrađen promotivni spot (promovisan putem medija i na skupovima) -izrađena android aplikacija „Prilika za mlade“ -3 radionice na temu mobilnosti mladih u obrazovanju -Berane, Bar i Podgorica (128 učesnika) -objavljene ukupno 823 prilike za mlade -redizajn sajta 		
Ukupno podmjera: 18	Realizovano 16 od 18 podmjera	Procenat realizacije 89 %	

KLJUČNI ISHOD C: MLADI SU AKTIVNI GRAĐANI, UKLJUČENI, MOTIVISANI, PROAKTIVNI I UČESTVUJU U PROCESIMA DONOŠENJA ODLUKA, RAZVOJA ZAJEDNICE, U KREIRANJU POLITIKA I NJIHOVOM SPROVOĐENJU

Mjera	Podmjera	Realizovane aktivnosti	Mjeru realizovali	Realizovana podmjera
-------	----------	------------------------	-------------------	----------------------

C1. Razvoj kulture učešća mladih	1.1 Konkurs* za realizaciju projekata s elementima obuke mladih na temu autonomija, demokratija, aktivno učešće i podrške njihovom aktivizmu	<p>Univerzitet Crne Gore</p> <p>-Realizacija edukativnih radionica za studente Univerziteta Crne Gore sa sledećim temama: pisanje Cv-a i motivacionog pisma; aktivno traženje posla; društveni kontekst i predrasude; vještine predstavljanja poslodavcu; sezonsko zapošljavanje koraci ličnog razvoja.</p> <p>-realizacija treninga i stručnih radionica iz oblasti: marketinga; menadžmenta; socijalne psihologije; radnog prava i radno-pravnih odnosa. Interaktivne diskusije sa predstavnicima Unije poslodavaca, privredne, NVO sektora. Kreiranje mreže saradnika nauniverzitskim jedinicama u cilju praćenje karijernih orijentacija studentske populacije.</p> <p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo sljedeće NVO:</p> <p>Udruženje mladih sa hendikepom-Za mlade sa invaliditetom, bez barijera-Podgorica</p> <p>-organizovane 3 javne debate o kvalitetnom pristupu obrazovanju i tržištu rada za OSI</p> <p>-izrađena Studija praktične politike u oblasti visokog obrazovanja i zapošljavanja OSI</p>	MS, UCG, NVO, JLS	DA
---	--	---	-------------------	-----------

-dvomjesečna radna praksa za troje mladih sa invaliditetom
-uspostavljeno pravno i psihosocijalno savjetovalište za mlade sa invaliditetom
-redizajniran sajt UMHCG
Novi horizont -Mladi-kompetentni za participaciju-Ulcinj
uspostavljena info-tačka u Youth Corneru
-nabavka opreme za Youth Corner
- obilježavanje Međunarodnog dana mladih
-obuke za omladinske lidere 5 radionica, 23 mladih (heterogena grupa)
-dijalog mladih i lokalne samouprave

Centar za mlade- PROACTIVE
Demokratija u akciji –Podgorica
-učestvovalo oko 500 mladih (direktno), 4000 (indirektno)
-grant za 4 projekta u srednjim školama (otvoren OK, renovirana ženska svlačionica u školi, uređeno dvorište škole i druženje sa starima iz staračkog doma Duga)

Opština Budva

Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti i mlade je partner na projektu koji sprovodi JU SMŠ „Danilo Kiš“, pod nazivom „ACES- djeluj lokalno“. Za vrijeme trajanja tog projekta, budvanski srednjoškolci su imali priliku da se

upoznaju sa radom omladinskih klubova u Tivtu i Herceg Novom, da naprave izložbu fotografija „Kako mladi provode slobodno vrijeme u Budvi”, da učestvuju u radionicama o aktivizmu i volonterizmu, kao i da volontiraju na budvanskom festivalu „Novi val”. Kao završnicu projekta, zajednički su osmisili proslavu budvanskih Novembarskih dana u vidu petosatnog programa u Omladinskom klubu

Opština Berane

Savjet mladih opštine Berane je 12. avgusta tradicionalno obilježio Međunarodni Dan mladih i tako se našli na Svjetskoj mapi opština koje obilježavaju ovaj dan.

Opština Tivat

Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja Opštine Tivat organizovao je niz aktivnosti povodom 12. avgusta, Međunarodnog dana mladih, već tradicionalno, sedmu godinu za redom, i obilježio tri godine rada Omladinskog kluba Tivat.

U Omladinskom klubu Tivat tog dana predstavljeno je drugo izdanje omladinskog biltena „Mladi za mlade“ u kojem se nalaze sve aktivnosti tivatskih omladinaca u protekloj godini. Uslijedio je mini akustični koncert polaznika muzičkih radionica, a za ljubitelje fotografije upriličena je tematska izložba

pod nazivom „Ne skrivaj ono što osjećaš“ u okviru kampanje "Ustajmo protiv mržnje".

Nakon učešća u potrazi za ljudskim pravima u Podgorici i oslobođenog prvog mesta među 26 timova, put za Berlin čeka članove Omladinskog kluba Tivat. U međuvremenu oni su svoja iskustva podijelili sa ostalim omladincima našeg kluba.

Cilj radionice je bio upoznavanje sa ljudskim pravima, institucijom ombudsmana i ostalim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda.

1.2 Lansiranje kampanje na temu „Fokus na potencijal mlađih umjesto na mlade kao problem“	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>je organizovalo dvodnevni seminar „Mladi-budućnost Regionala“ za omladinske organizacije gdje je učestvovalo oko 30 predstavnika organizacija, gdje su razmatrane teme o nacionalnoj omladinskoj politici, regionalnoj politici i perspektivi mlađih u budućnosti.</p> <p>Takođe, kroz učešće predstavnika Ministarstva sporta na brojnim javnim događajima razmatrala su se pitanja iz svih oblasti od značaja za mlade, gdje mlađi jesu predstavljeni kao jedan od najvažnijih potencijala koji naša država ima.</p>	MS	DA
1.3 Razvoj sistema za e-konsultacije (uključujući mobilne), s mladima, u okviru Portala e-uprava, s ciljem da se osnaži online aktivizam i na osnovu stavova i iskazanih potreba mlađih biraju prioritetne teme za finansiranje/podršku od strane institucija	<p>Ministarstvo javne uprave i Ministarstvo sporta</p> <p>Kreirana elektronska anketa koja ima za cilj prikupljanje podataka o potrebama mlađih u Crnoj Gori i drugim relevantnim pitanjima mlade populacije. Početkom decembra 2017. godine, anketa je objavljena na portalu eUprave (link: http://www.euprava.me/eankete) i dalje je aktivna.</p>	MJU/MS	DA
1.4 Konkurs* za realizaciju projekata s elementima jačanja učeničkih i studentskih parlamenta za transparentnost,	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo sljedeće NVO:</p> <p>Unija srednjoškolaca Crne Gore- Učenički parlamenti u kontekstu uspostavljanja demokratije i podsticanja</p>	MS/NVO	DA

	<p>učeničkog aktivizma-Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživanje/anketa u cilju mapiranja srednjih škola koje imaju nizak nivo participacije učenika (1420 učenika i 159 nastavnika) -organizovana 3 treninga za vršnjačke edukatore na temu aktivizam, demokratija, učešće (3x25 učenika koji su zatim u svojim školama organizovali radionice kako bi ostalim učenicima prenijeli stečena znanja) <p>NVO Centar za javne politike- Aktivna omladina- odluči, učestvuj, pobijedi-Podgorica</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrađen sajt -izrađen informator o stavovima mladih -info-dani -konferencije 		
1.5Konkurs* za otvaranje tri omladinska i tri volonterska kluba u osnovnim i srednjim školama, na fakultetima, lokalnom nivou i podrška u radu istih	<p>Ministarstvo sporta je otvorilo prvi omladinski centar u Podgorici u saradnji sa UN-om i Glavnim Gradom.</p> <p>Prostorom je u prvom djelu godine koordinirao NVO Proaktiv, nakon što je putem Konkursa Ministarstva sporta koordinisanje radom Omladinskog centra ustupljeno Uniji srednjoškolaca Crne Gore -</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovane obuke 	MS, UN, JLS, NVO	DA

- radionice
- ukupno 105 događaja (1772 mlade osobe),
-350 neformalnih posjeta
- obilježeni Međunarodni dan mlađih i Međunarodni dan srednjoškolaca i studenata

Ministarstvo sporta je finansijski podržalo sljedeće NVO:

Forum MNE i opština Budva-Uspostavljanje-omladinskog kluba u Budvi

-otvoren prostor za mlade u TQ Plaza
-obučeno 13 mlađih koji će sprovoditi aktivnosti u ovom prostoru (vođenje kluba)
-urađeno istraživanje potreba mlađih u Budvi

-izrađen logo kluba i medijska kampanja
NVO Omladinski klub Nikšić

-Ne zatvarajmo omladinske klubove-Nikšić

- organizovan četvorodnevni kamp za mlade (učili o aktivizmu mlađih i kako mogu da doprinesu radu Omladinskog kluba)

-kupovina opreme za Omladinski klub
NVO Omladinski klub Tivat

-osnaživanje rada drugih omladinskih klubova u Crnoj Gori kroz uključivanje

mladih ljudi koji će se kroz radionice koje su bile organizovane u našem klubu kasnije sprovoditi slične aktivnosti u svojim lokalnim sredinama.

- kupovina namještaja, klime kao i računarske opreme za savjetovališe i prostorije u kojima se odvijaju muzičke radionice

NVO Da zaživi selo- Promocija i podrška pogamskih aktivnosti Omladinskog kluba u Pljevljima

-posjete i umrežavanje OK/OC (Pljevlja, Budva, Berane i Podgorica)

-radionice (volonterizam, vršnjačko nasilje...)

-okrugli sto na temu „Mogućnosti i perspektive mladih u Pljevljima“

Opština Pljevlja/Omladinski klub Pljevlja

Mladi iz Omladinskog kluba su povodom Međunarodnog dana tolerancije organizovali u Gimnaziji „Tanasije Pejatović“ radionicu kojoj su prisustvovali 40 učenika pomenute škole

Organizovane su 4 radionice joge koje su obuhvatile vježbe za tijelo, tehnike disanja i meditacije

U Omladinskom klubu je:

-organizovana radionica gitare koja je trajala mjesec dana
-organizovano je 105 filmskih projekcija
-odrađene radionice glume i plesa kao i muzičke radionice
U oviru Omladinskog kluba formirana su i 3 benda: Beatiful Remains, Forbidden i Crumbling rocks

Opština Rožaje/Omladinski klub

Omladinski klub je u saradnji sa opštinom u prethodnoj godini organizovao i održao brojne radionice i sproveo druge aktivnosti, gdje je postignut efekat u sferi neformalne edukacije mladih

Opština Mojkovac

U okviru otvorenog Omladinskog kluba organizovane su i održane brojne radionice kao i druge aktivnosti od interesa za mlade

Opština Berane

Realizovan Projekat „Meet the leader“ u koordinaciji sa NVO Omladinski klub Berane

Ovim projektom Omladinski klub Berane je okupio mlade sa sjevera Crne Gore, koji su toku 4 dana trajanja projekta „MEet THE LEADER“ imali priliku da slušaju predavače iz oblasti

	<p>aktivizma, volonterstva i liderstva, kao i da aktivno učestvuju u radionicama, kako bi unaprijedili svoje znanje, stekli nove vještine i vratili se motivisani u svoje opštine sa ciljem da se ovakav projekat organizuje kod njih i pokrenu aktivnost mlađih na sjeveru kada je u pitanju doprinos zajednici i donošenje odluka.</p>		
2.1 Organizacija tri regionalna okrugla stola s lokalnim samoupravama s temom – ”Uspostavljanje kvalitetnih mehanizama za razvoj i podršku omladinskom aktivizmu na lokalnom nivou”	<p>Opštine Organizovano nekoliko okruglih stolova na temu sa predstavnicima lokalnih samouprava i predstavnicima mlađih i nevladinog sektora, gdje se razgovaralo o mogućnostima unapređenja saradnje u oblasti omladinske politike.</p>	MS, JLS, NVO	DA
2.2. Obilježavanje međunarodnog dana volontera	<p>Ministarstvo sporta je obilježilo Dan volontera konferencijom za medije koju je povodom Dana Crvenog krsta i Medjunarodnog dana volontera, u saradnji sa Ministarstvom sporta organizovao Crveni krst Crne Gore.</p> <p>Ministar sporta je glavni promoter kampanje Crvenog krsta “Pruži ruku za život. Daruj krv”.</p> <p>Opština Berane</p> <p>Opština Berane je u saradnji sa JU Gimnazija „Panto Mališić“ 5.decembra 2017. je obilježila Međunarodni dan</p>	MS, NVO, JLS, Crveni krst	DA

	<p>volontera kroz aktivnost „Dan edukativnih igara“ namijenjenu članovima Đačkog parlamenta promovisanjem edukativnih igara za mlade. Projekat „Edukativne igre za mlade“ je započet u okviru Kancelarije za mlade i cilj mu je da mlade upozna sa konceptom neformalnog učenja kroz korištenje društvenih igara. U taj proces su uključeni volonteri Kancelarije za mlade</p> <p>Opština Petnica Obilježen je međunarodni dan volonterizma sa volonterima iz Srednje mješovite škole.</p> <p>Opština Pljevlja Članovi Omladinskog kluba su organizovali obilježavanje Međunarodnog dana volontera</p>		
2.3 Konkurs za realizacija informativnog programa koji promoviše aktivizam mladih i proaktivno učešće u procesima donošenja odluka	<p>Ministarstvo kulture</p> <p>Direktorat za medije MK redovno je objavljivao Konkurse za sufinsiranje projekata u lokalnim štampanim medijima i medijskim naučnim časopisima. Jedna od tema u tim projektima su mladi, položaj mladih i njihove mogućnosti. Takođe, konkurs je mogućnost za afirmaciju mladih novinara kroz tekstove u lokalnim</p>	MK, MS, NVO	DA

	<p>štampanim medijima i medijskim naučnim časopisima.</p> <p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo NVO „Sedma sila mlađih“ Budva- Talas aktivnih mlađih</p> <ul style="list-style-type: none"> -obuka za 50 mlađih (45 radionica) iz oblasti novinarstva,medejske pismenosti i aktivizma mlađih -kreiranje portala Krug mlađih-uzrađena 3 broja časopisa Krug mlađih <p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo NVO Aktivna zona Cetinje- Mladi i mediji-Sjever, centar i jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 edukativne radionice (75 učesnika) - obuke za članove redakcije i koordinatora OK - 2 broja časopisa - izrađena veb stranica Omladinski centar - 5 kratkih info zapisa o 5 različitim OC i OK 		
2.4 Ažuriranje internet portala Ministarstva sporta s informacijama o postojećim volonterskim servisima, programima	<p>Ministarstvo sporta ima novu internet stranicu, koja se redovno ažurira sa različitim aktivnostima i projektima koji mogu biti korisni za mlade. Putem Konkursa za finansiranje i sufinansiranje</p>	MS, NVO	DA

	<p>volontiranja na kulturnim i sportskim manifestacijama i mogućnostima omladinskog aktivizma</p>	<p>projekata za mlade Ministarstvo sporta je finansijski podržalo rad nekoliko omladinskih organizacija koji se bave informisanjem o sportskim manifestacijama, volontiranjem i mogućnostima omladinskog aktivizma. Finansijski su podržani projekti za ažuriranje interet strancica kao i aplikacija omladinskih organizacija: ADP ZID- Angažuj se!, Net active, Mladi info Montenegro, Centar za javne politike, Unija mladih preduzetnika, gdje mladi mogu u svako doba da nađu informacije koje su od značaja za njihovo kvalitetno provođenje slobodnog vremena, razvoj karijere, nalaženja posla, preduzetništva.</p>	
	<p>Ukupno: 9 podmjera</p>	<p>Realizovano 9 od 9 podmjera</p>	<p>Procenat realizacije 100 %</p>

KLJUČNI ISHOD D: MLADI SU DOBROG ZDRAVLJA, BEZBJEDNI, IMAJU PRISTUP ADEKVATNOM SISTEMU PODRŠKE ZA TRANZICIJU U ODRASLO DOBA I SAMOREALIZACIJU, SAMOSVJESNI SU, INOVATIVNI, POKAZUJU INICIJATIVU I PRIHVATAJU RAZLIČITOSTI

Mjera	Podmjera	Sprovedene aktivnosti	Mjeru realizovali	Podmjera realizovana
D1. Uspostavljanje efikasnih međusektorskih informativno-savjetodavnih tijela za mlade i roditelje	1.1. Mapiranje postojećih internet portala/stranica s informacijama za mlade vezane za mogućnosti informisanja i savjetovanja mlađih	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo NVO Savez za djecu i mlađe- Kuća-Monitoring medijskih sadržaja namjenjenih srednjoškolskoj populaciji-Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -praćen rad 6 medija -1241 sat emitovan sadržaj -5 gradova (100 učenika srednjih škola) -publikacija draft verzija -promo video(u izradi) <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekat Mladiinfo-Mladiinfo.me- prečica za prilike-Sjever, centar, jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrađen promotivni spot (promovisan putem medija i na skupovima) -izrađena android aplikacija „Prilika za mlađe“ -3 radionice na temu mobilnosti mlađih u obrazovanju -Berane,Bar i Podgorica (128 učesnika) -objavljene ukupno 823 prilike za mlađe -redizajn sajta 	MS/NVO	DA

	<p>1.2. Konkurs za realizaciju projekata iz oblasti informisanja mladih i uspostavljanja međusektorskih informativno-savjetodavnih tijela za mlade i roditelje</p>	<p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo NVO Udruženje roditelji- Vježbalište za male i velike-Šavnik</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrađen mobilijar i postavljeno vježbalište i igralište u Šavniku -obuke o zdravim stilovima života za roditelje, djecu i mlade. 	MS/NVO	DA
D2. Razvoj omladinskog rada kao podrške za tranziciju ka autonomiji	<p>2.1 Konkurs* za realizaciju projekata s elementima obuke za omladinske radnike, omladinske aktiviste koji su članovi NVO, koordinatori volonterskih klubova u školama, pedagoško-psihološke službe, zapošljene u omladinskim klubovima</p>	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo FORUM MNE- Profesionalizacija servisa za mlade- obuke za omladinske aktiviste-jug Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovane 3 trodnevne akreditovane obuke za 15 omladinskih aktivista (program je sproveden u skladu sa usvojenim programom obrazovanja za zanimanje Omladinskih aktivista) -stečena znanja će biti primijenjena u praksi -sertifikati za učesnike koji su završili obuku i položili ispit 	MS/NVO	DA
	<p>2.2 Lansiranje kampanje s ciljem podizanja svijesti kod mladih i roditelja o važnosti blagovremenog osamostaljivanja mladih</p>	<p>Zavod za zapošljavanje Crne Gore</p> <p>Predstavnici Zavoda su učestvovali na okruglim stolovima, radionicama i konferencijama.</p> <p>U prvih šest mjeseci 2017. godine, uslugu grupnog profesionalnog informisanja koristilo je 3.505 lica, od kojih se 561 lice nalazilo u evidenciji nezaposlenih, a usluge</p>	ZZŠ/Škole	DA

	<p>individualnog profesionalnog informisanja 2.215 lica.</p> <p>Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su informisali 3.504 učenika, o uslugama koje Zavod pruža u Centrima za informisanje i profesionalnu orijentaciju kroz posjetu 67 osnovnih i srednjih škola.</p> <p>Distribuirano je 7000 Informatora namijenjenih učenicima završnog razreda osnovne škole.</p> <p>Realizovano je šest emisija "Pokreni se".</p> <p>Oko 40 gostovanja u radio i tv emisijama.</p> <p>Oko 60 tekstova u štampanim i elektronskim medijima. Distribuirano oko 3000 flajera o profesionalnoj orijentaciji u ZZZCG.</p>			
D3. Podrška psihofizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mladih	<p>3.1. Sprovođenje istraživanja koja se odnose na zdravlje mladih (mentalno zdravlje, reproduktivno zdravlje, bolesti zavisnosti) u cilju dobijanja podataka koji će se iskoristiti za promociju zdravlja mladih</p>	<p>Institut za javno zdravlje Istraživanje među šesnaestogodišnjacima u vezi sa korišćenjem psihoaktivnih supstancija. Opština Tivat Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja-Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti u saradnji sa tivatskim školama organizovali su kviz znanja „Znam šta hoću – drogu neću“. U kvizu su učestvovalo učenici VII, VIII, i IX razreda osnovnih škola „Drago Milović“ i „Branko Brinić“ i učenici I i II razreda SMŠ „Mladost“. Kviz je osmišljen tako da na prijemčiv način mlade uvede u oblast prevencije bolesti</p>	IJZ/JLS	DA

		zavisnosti, da ih edukuje i motiviše da budu proaktivni u istoj.		
	3.2 Izrada izvještaja o potrebama mlađih i problemima u pristupu zdravstvenom sistemu s preporukama za poboljšanje u cilju prilagođavanja zdravstvenog sistema mlađima i njihovim potrebama	<p>Institut za javno zdravlje Izvještaj o realizovanim aktivnostima promocije zdravlja i prevencije bolesti kroz radionice za djecu u školskim institucijama, kao i edukacije za mlade pripadnike RE populacije.</p>	IJZ	DA
	3.3 Promocija savjetovališta za mlađe u svim školama	<p>Institut za javno zdravlje Savjetovališta za mlađe se nalaze u svim domovima zdravlja i redovno se informišu mlađi, kroz radionice koje se realizuju po školama i drugim mjestima, o mogućnostima zadovoljenja svih zdravstvenih potreba u oblasti kojima se Savjetovalište bavi.</p> <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo NVO Juventas- Promocija populacionih savjetovališta u Crnoj Gori- Podgorica, Bijelo Polje, Bar, Nikšić, Berane, Tivat</p> <p>-u realizaciju projekta uključeno 6 srednjih škola</p> <p>-18 obučenih vršnjačkih edukatora (3 učenika po školi) na temu zdravih stiseksualnog i reproduktivnog zdravlja...</p> <p>-24 radionice održane u srednjim školama</p>	IJZ/MS	DA

	<p>-450 srednjoškolaca direktno obuhvaćeno radionicama</p> <p>-18 posjećenih savjetovališta za mlade pri domovima zdravlja</p> <p>-kreiran izvještaj o mapiranju savjetovališta sa podacima o postojećim savjetovalištima za mlade, uslugama i servisima koje pružaju kao i preporuke za unapređenje rada</p> <p>-kreiran liflet o savjetovalištima za mlade</p> <p>-održan okrugli sto na temu "Mladi i zdravstveni radnici" (prisustvovalo ukupno 25 ljudi)</p> <p>-100 srednjoškolaca posjetilo savjetovalište za mlade u BA, BP, TV, BR i PG</p> <p>-postovima obuhvaćeno najmanje 30000 korisnika društvenih mreža</p> <p>-6 javnih gostovanja</p> <p>-13 objavljenih članaka u medijima u životu</p>		
3.4 Organizovanje dva okrugla stola na temu "Mladi i zdravstveni radnici"	Ministarstvo zdravlja U okviru Centra za promociju zdravlja Instituta za javno zdravlje tokom 2017.godine, obavljena su predavanja na temu "Polno prenosive bolesti, alergija, socijalizacije u Gimnaziji "Slobodan Škerović" u Podgorici, u Ekonomskoj školi u Beranama, održano je predavanje na temu "Prevencije HIV infekcije, u Srednjoj mješovitoj školi u Plavu na temu "Rodna ravноправност i zdravlja žena", dok je predavanje na temu "Pušenje-bolesti	MZ/JLS	DA

zavisnosti”, održano u Osnovnoj školi “Boško Buha” u Pljevljima, a u okviru porodičnog centra u Kampu Konik održana su predavanja na temu “Dječije bolesti, urinarne infekcije, edukacija roditelja u vezi sa sekundarnom socijalizacijom i održavanje lične higijene.

Opština Kotor

U prostorijama Kancelarije za prevenciju održan je dvodnevni trening 16. i 17. marta 2017. godine na temu „Pokazatelji problema bolesti zavisnosti u Crnoj Gori i tretiranje zavisnika/ca o droga sa stanovišta terapijske zajednice“. Trening je bio namijenjen srednjoškolcima/kama koji su imali priliku da se upoznaju sa trenutnim stanjem problema zavisnosti u našoj zemlji, njenim indikatorima, kao i mogućim metodama tretiranja zavisnika/ca od droga.

Održano je pet predavanja i tribina namijenih porodicama. Grupe su formirale vaspitno-obrazovne institucije. Tema ovih tribina i predavanja bila je „Adolescencija – uticaj i uloga porodice“. Na ovim interaktivnim predavanjima dobili smo i povratne informacije od strane porodica o problemima sa kojima se mladi susrijeću.

	3.5 Mapiranje postojećih internet portala/stranica s informacijama o psihofizičkom zdravlju mladih	Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo niz projekata koji se bave mogućnostima za mlade. Takođe, podržani su projekti koji se bave sprovođenjem aktivnosti zdravlja mladih, koje promovišu putem navedenih portala i internet stranica. Jedan od tih jeste i projekat NVO Juventasa "Promocija populacionih savjetovališta u Crnoj Gori", gdje su mapirana sva savjetovališta za mlade pri Domovima zdravlja.	MS/NVO	DA
--	--	---	--------	-----------

3.6. Konkurs* za realizaciju projekata s elementima promocije zdravih stilova života i promocije sportista kao uzora	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo sljedeće NVO:</p> <p>Udruženje za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju- UZPD- Živi zdravo, koračaj uspravno-Nikšić</p> <ul style="list-style-type: none"> -sportska oprema za teratanu za osobe sa invaliditetom -posjeta mlađih sportista i pružanje podrške osobama sa invaliditetom - organizovane 3 obuke u srednjim školama(Plav, Herceg Novi i Podgorica) - obuke za vršnjačke edukatore (85 učenika) - 4 intervjuja -otvoren Omladinski klub u SMŠ “ Ivan Goran Kovačić” <p>NVO Tara- Droga je zlo, ne koristi to-Pljevlja</p> <ul style="list-style-type: none"> -predavanja u seoskim osnovnim školama o štetnosti korišćenja PAS -organizovanje sportskog takmičenja <p>NVO IPA- Zajedno protiv droge-Podgorica</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizovan sportsko rekreativni susret “ Zajedno protiv droge” -promovisani zdravi stilovi života,bezbjednost u saobraćaju,štetnost PAS (oko 100 mlađih) -Organizovana predavanja na temu prevencija narkomanije i promocije zdravih stilova života (učenici osmih i devetih razreda 4 osnovne škole u PG) 	MS/NVO/ JLS/MO	DA
--	--	-------------------	-----------

Opština Kotor

Organizovan je dvodnevni trening „Zdravljem kroz zdravu ishranu“, imao je za cilj širenje osnovnih informacija o štetnosti nepravilne ishrane, kao i problemu gojaznosti, novom obliku bolesti zavisnosti koji sve više pogađa adolescente/kinje. Nakon treninga sprovodili su radionice po školama kako bi upoznali svoje vršnjake/inje sa problemom nepravilne ishrane

Obuka na temu „Uticaj psihohemikalnih supstanci na ponašanje adolescenata“ održana je sa ciljem edukacije mladih o izmijenjenoj svijesti pod dejstvom psihohemikalnih supstanci. Obuku je prošlo 23 učenika/ca koji su svoju praksu sproveli u pet osnovnih škola (IX razred)

Opština Tivat

U organizaciji Sekretarijata za mlade, sport i socijalna pitanja 5. decembra, u skladu sa aktivnostima iz opštinske Strategije za mlade 2017-2021, upriličena je posjeta OŠ,,Branko Brinić“, OŠ,,Drago Milović“ i SMŠ,,Mladost“.

Tom prilikom uručeni su sportski rezervati za aktive fizičkog vaspitanja(fudbalske, košarkaške,rukometne,odbojkaške lopte, stunjače, odskočna daska, odbojkaška mreža, pumpa za lopte, vijače, loptice i reketi za stoni tenis, markeri) kako bi se unaprijedili uslovi za razvoj sporta u školama.

<p>3.7 Konkurs* za realizaciju projekata s elementima smanjenja nasilja, govora mržnje i diskriminacije prema mladima iz društveno ranjivih grupa</p>	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo sledeće NVO</p> <p>NVO SOS- telefon za žene i djecu žrtve nasilja u Podgorici- Jačanje aktivizma mladih u prevenciji rodno zasnovanog nasilja -održan šestodnevni trening za 25 mladih na temu rodno zasnovanog nasilja -izrađen priručnik za polaznike treninga na temu prevencije nasilja -sprovedena kampanja u okviru 16 dana aktivizma u prevenciji rodno zasnovanog nasilja-“Kaži NE nasilju” - izrađeno i štampano 500 lifleta i 20 postera -informisanje (putem društvenih mreža 8000 ljudi upoznato sa kampanjom) - u okviru kampanje 7 polaznica programa prisustvovalo zasjedanju Ženskog parlamenta -7 članaka na portalima i 2 gostovanja u jutarnjim programima</p> <p>NVO 35 mm- Crna Gora bez mržnje- No hate-Podgorica, Plav, Rožaje, Berane i Herceg Novi - organizovane 3 obuke u srednjim školama(Plav, Herceg Novi i Podgorica) - obuke za vršnjačke edukatore (85 učenika) - 4 intervjuja -otvoren Omladinski klub u SMŠ “ Ivan Goran Kovačić” Opština Berane</p>	<p>MS/NVO/ JLS</p>	<p>DA</p>
---	---	------------------------	------------------

Interaktivna predavanja za srednjoškolce na temu „Nasilni ekstremizam i radikalizacija mladih: Globalni i lokalni aspekti“. Održane su četiri interaktivna predavanja na temu trenda radikalizacije i nasilnog ekstremizma kod mladih, kao rezultat međunarodne inicijative Mreže snažnih gradova i Instituta za strateški dijalog. Predavanja je odslušalo oko 200 učenika.

Opština Budva

„Balkan without hate“ , projekcija filma „SIGEMBR“ i radionica u organizaciji NVO 35 mm

Opština Herceg Novi

Forum teatar predstava Hate free school, 15 radionica, 30 učesnika u predstavi, tri izvođenja predstave;

Završen mural na zidu škole OŠ „Orjenški bataljon“, Bijela

Opština Kotor

Obuka na temu „Prevencija vršnjačkog nasilja“ realizovana je u dva ciklusa u martu i aprilu. Obuku je pohađalo 15 volontera/ki od kojih je njih 10 zadovoljilo kriterijum da budu vršnjački/e edukatori/ke i svoja znanja dalje prenose po školama.

<p>3.8 Obilježavanje svjetskog dana reproduktivne svijesti, svjetskog dana kontracepcije i organizacija makar 10 predavanja u školama</p>	<p>Institut za javno zdravlje Obilježavani su svi datumi vezano za zdravlje mlađih prema Kalendaru zdravlja, a između ostalih kroz radionice obilježen je i Svjetskog dana reproduktivne svijesti.</p> <p>Opština Tivat Na sportskom terenu „Dribling“, održan je turnir u malom fudbalu, za članove/ce Omladinskog kluba Tivat. Istog dana, predstavnici Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja , u saradnji sa Opštinskom organizacijom Crvenog krsta Tivat, zajedno sa volonterima i volonterkama Omladinskog kluba Tivat i Crvenog krsta Tivat i geronto domaćicama obišli su i oko 60 korisnika i korisnica usluge POMOĆ I NJEGA U KUĆI, i uručili im „Korpu zdravlja“.</p> <p>Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja - Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti Opštine Tivat, organizovali su niz aktivnosti povodom obilježavanja 26. juna Međunarodnog Dana protiv zloupotrebe droga, sve u saradnji sa Međunarodnom policijskom asocijacijom (International Police Association - IPA) - sekcijom Crne Gore, regija Jug, Porto Montenegro, NVO “Djeca Tivta”, Omladinskim klubom i javnim ustanovama.</p> <p>U organizaciji Sekretarijata za mlade,sport i socijalna pitanja-Kancelarije za prevenciju bolesti zavisnosti, a u saradnji sa Srednjom mješovitom školom „Mladost” i Domom</p>	<p>Ministarstvo sporta IJS/JLS</p>	<p>DA</p>
---	--	---	------------------

	zdravlja Tivat 1. decembar organizovana je tribina na temu prevencije AIDS-a.		
3.9 Analiza ostvarenog uticaja i potrebne podrške za rad Savjetovališta za mlade, Savjetovališta za brak i porodicu, pri Domovima zdravlja	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Sprovedena škola roditeljstva gdje je primat dat reproduktivnom zdravlju gdje su edukatori bili epidemiolog, ginekolog, izabrani doktor za odrasle, med. sestra, socijalni radnik i psiholog. Kroz anonimno savjetovanje i testiranje uvedeni su brzi testovi na HIV, za prvih 9 mjeseci, u Savjetovalištu za mlade 150 polaznika je završilo školu odvikavanje od pušenja, a na temu "Zdravi stilovi života", održena su predavanja u po dvije do četiri srednje škole, i do 10 gradskih i seoskih osnovnih škola, u cilju informisanosti o štetnosti duvana, podijeljene su brošure "Reci ne pušenju, sačuvaj život svoj"; kao i brošure "Reci ne alkoholu - sačuvaj život svoj", i "Reci ne drogama – sačuvaj život svoj".</p>	MZ	DA
3.10 Konkurs* za realizaciju projekata s elementima edukacije mlađih, kao i za osposobljavanje vršnjačkih edukatora u oblasti prevencije nasilja, govora mržnje i zlostavljanja, kao i seksualno-reprodukтивnog zdravlja	<p>Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo sledeću NVO</p> <p>NVO Škart- Mi zajedno možemo sve-Tivat -obučena jedna mlada osoba za 3D modelovanje -izrađena 44 asistivna predmeta za korisnike UMHCG -izrađen promo video -uključivanje osoba sa invaliditetom u projekt</p>	MS/JLS	DA

	<p>Opština Tivat</p> <p>Na predlog Kancelarije za mlade Opštine Budva, a u organizaciji Sekretarijata za mlade, sport i socijalna pitanja Opštine Tivat, Omladinskog kluba Tivat i u saradnji sa internacionalnom Knightsbridge School Montenegro, 8. juna je pred prepunom salom Cadmus Cineplex u Budvi, odigrana predstava „Kosti nema a kosti lomi”. Ova predstava dio je projekta “Stop govoru mržnje”, a izvedena je i u amfiteatru Centra za kulturu u Kotoru u okviru festival pozorišta za djecu.</p> <p>Opština Tivat</p> <p>Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja-Kancelarija za prevenciju organizovali su program obuke za Vršnjačke edukatore-VII generacije koji je održan za učenike srednje škole. Mladi polaznici se obučavaju kako da njeguju zdrave stilove života, razvijaju vještine, kao i da svoje stečeno znanje kroz ineraktivna predavanja na teme prevencije, različitog ponašanja, mjera opreza, smanjenje predrasuda i diskriminacije podijele sa svojim vršnjacima. Sve to se radi u saradnji sa Kancelarijom i stručnim službama škola.</p>		
3.11 Organizacija šest regionalnih obuka zaposlenih u obrazovnim i zdravstvenim ustanovama o prevenciji, otkrivanju, zaštiti i postupanju u slučajevima nasilja u porodici nad mladima	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>U okviru zdravstvenih ustanova na primarnom nivou zdravstvene zaštite, a u skladu s protokolima o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici, u centrima za mentalno zdravlje sprovodi se</p>	MZ	DA

	<p>psiho-socijalni tretman za žrtve nasilja u saradnju sa centrima za socijalni rad, kao i tretmani djece koja su učestvovala u nasilju uz odaziv na inicijativu školskih psihologa i pedagoga, gdje češće dolazi do pojave vršnjačkog nasilja – škole posebno srednje, tako da se radi o vršnjačkom nasilju uglavnom srednjoškolskog uzrasta</p>		
3.12. Lansiranje kampanje o zdravim stilovima života, uticaju nasilja na zdravlje mladih, te štetnosti PAS u skladu sa Strategijom Crne Gore o prevenciji bolesti zavisnosti 2013–2020	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p>Zdravstvene ustanove u 2017.godini su pripremile brošure na temu “Reci ne pušenju”, “Reci ne alkoholu”, “Reci ne drogama” – sačuvaj život svoj, kao i brošure na temu “Pobijedi kladionicu, prestani da se kladiš i diskonektuj se sa NET-a”, odjavi se sa CHAT-a, preuzmi kontrolu nad svojim životom.</p> <p>U centrima za menalno zdravlja sprovodi se psiho-socijalni tretman, ne samo za žene žrtve nasilja, već i za djecu svjedoke porodičnog nasilja, sa aktivnim učešćem zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika u radu multidisciplinarnih timova, centara za socijalni rad, kao i sa vaspitno-obrazovnim ustanovama.</p> <p>Opština Berane</p> <p>26.juna, na Međunarodni dan protiv zloupotrebe droga u saradnji sa Savjetom mladih i Kancelarijom za suzbijanje narkomanije sprovedena je akcija pod sloganom „Droga? Ne, hvala, ja ču burek!“</p>	MZ/JLS	DA

	koja je imala za cilj da se mladi informišu o štetnosti zloupotrebe droga.		
3.13. Konkurs za realizaciju projekata s elementima uključivanja mladih u naučno-obrazovne, istraživačke, volonterske i druge aktivnosti s temom očuvanja životne sredine	<p>Ministarstvo nauke</p> <p>Radionice na arheološkim lokalitetima Samograd (Opština Bijelo Polje), Vila Rustika (Bistrica, Opština Bijelo Polje) i Torine (Opština Petnjića) su organizovane u okviru festivala "Otvoreni dani nauke" i predstavljaju dio projekta: "Virtuelni prikaz rezultata arheoloških istraživanja kao savremena alatka za podsticanje društveno-ekonomskog razvoja zajednice; uvođenje QR kodova u interpretaciju muzejskih zbirki" koju je Polimski muzej sproveo uz podršku Ministarstva nauke Crne Gore.</p>	MN	DA
3.14. Komunikacione aktivnosti sa ciljem podizanja svijest mladih u oblasti održivog razvoja i zaštite životne sredine.	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>je putem Konkursa finansijski podržalo</p> <p>Odred izviđača „Njegoš“- NET Active-Podgorica</p> <ul style="list-style-type: none"> -pokrenut portal Net Active (preko 50 organizacija prisutno na portalu) -organizovane obuke za mlade iz oblasti sporta, humanitarnog rada, ekologije i kulture -direktna ciljna grupa 31 mlađa osoba koja je prošla obuke u aktivnostima učestvovalo preko 500 mladih <p>Ministarstvo održivog razvoja</p>	MS/MORT/ NVO	DA

	<p>Povodom Dana planete Zemlje, 21. aprila 2017 godine organizovana je dodjela nagrada na konkursu „Mladi eko-reporteri“ koji organizuje NVO „EKOM – Udruženje za ekološki konsalting u Crnoj Gori“ pod pokroviteljstvom Ministarstva održivog razvoja i turizma. Posebne teme konkursa bile su „Klimatske promjene“ i „Eko škole“ Promocija ekološke kampanje „Budi šampion!“ koju sprovodi Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Javnim preduzećem Nacionalni parkovi Crne Gore. Cilj kampanje jeste podizanje svijesti građana o pravilnom odlaganju otpada i smanjenju upotrebe plastičnih kesa. Poruke kampanje „Baci otpad na pravo mjesto! Budi šampion!“ promovišu članovi košarkaške i rukometne reprezentacije. Osim bilborda, da bace otpad na pravo mjesto građane će upozoravati dvadeset trajnih tabli postavljenih oko Nacionalnog parka Skadarsko jezero.</p> <p>Opština Nikšić</p> <p>Projekat „Razvoj volonetskog servisa u Nikšiću“ je imao za cilj da motiviše mlade da se aktivno uključuju u volonterski rad, i samim tim razvijaju volonterski servis kroz koji bi mladi identifikovali probleme zajednice i kroz volonterske akcije ih rešavali.</p>	
Ukupno: 18 podmjera	Realizovano 18 od 18 podmjera	Procenat realizacije 100 %

KLJUČNI ISHOD E: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNIM KULTURNIM SADRŽAJIMA KAO KREATORI I KONZUMENTI

Mjera	Podmjera	Realizovane aktivnosti	Mjeru realizovali	Podmjera realizovana
E1. Podrška mladim kreatorima kulture i medijskih sadržaja	1.1 Konkurs za podršku mladim stvaraocima kulturnih i medijskih sadržaja (vidi i aktivnosti 2.1 i 2.3, ključni ishod E)	<p>Ministarstvo kulture Godišnji Konkurs MK za sufinansiranje projekata i programa iz domena kulturno-umjetničkog stvaralaštva koji se tiču -podsticaja stvaralaštva djece i mladih i - afirmacija perspektivnih talenata Putem ovog konkursa finansirano je više 20 projekata.</p> <p>Opština Berane Kancelarija za mlade Berane je realizovala zajednički projekat sa srednjim školama i Radiom Berane, a u cilju afirmacije srednjoškolske populacije kroz sprovođenje radijskih emisija koja će posvetiti pažnju mladima, njihovim aktivnostima, obrazovanju i problemima sa kojima se suočavaju. Radijska emisija za mlade je zaživjela u četiri srednje škole koje su imale priliku da prezentuju svoj rad i istaknu dobre strane.</p> <p>Opština Petnica U toku Bihorskog kulturnog ljeta promovisano je stvaralaštvo mladih, gdje su</p>	MK/JLS	DA

	mladih stvaralaca iz naše opštine imali izložbe slika i promocije knjiga.		
--	---	--	--

1.2 Obezbeđivanje prostora za sprovođenje kulturnih sadržaja mlađih i aktivnosti u okviru slobodnog vremena (vidi i aktivnost 2.2, ključni ishod D)	<p>Opština Berane Na Veliki petak, 14. Aprila, Savjet Mlađih opštine Berane organizovan je kulturni događaj "Obojimo zajedno".</p> <p>Opština Andrijevica Sprovedene aktivnosti koje su vezane za mlađe se odvijaju u sklopu Centra za kulturu Andrijevica, kao što su: turniri,književne večeri,koncerti,dostupna gradska biblioteka</p> <p>Opština Budva U Omladinskom klubu Budva su se održavale radionice fotografije, psihološke radionice, škola plesa, škola crtanja, društvene igre, filmske večeri Predstava Omladinskog kluba Tivat „Kosti nema,a kosti lomi“ održana je u Cadmus Cineplex-a u Budvi Omladinski klub Budva su posjetili predstavnici Omladinskog kluba Pljevlja, kao i studentkinje Univerziteta za globalne studije iz Švedske</p> <p>Opština Nikšić Glumačka amaterska grupa (MAGG) izvela je predstavu “Pozdravi nekog”. Predstava je igrana u okviru Programa podrške razvoju kulture u Nikšiću.</p>	JLS	DA
---	---	-----	----

1.3 Lansiranje kampanje na temu podsticanja umjetničkih izražavanja mlađih ljudi, promociju uspješnih talentovanih mlađih stvaralaca i obezbjeđivanje dostupnosti kulturnih sadržaja mlađima pogodjenim siromaštvom	<p>Ministarstvo kulture</p> <p>Pozorište Zetski dom u svom programu ima takvu vrstu aktivnosti kroz projekte Master classa, koji su realizovani sa umjetnicima kroz nedjeljne ili dvonedjeljne kreativne radionice za mlade koje su imale javnu prezentaciju.</p> <p>MK organizuje promotivne koncerte nagrađenih mlađih muzičara na domaćim i međunarod. takmičenjima, u Sali Ministarstva na Cetinju.</p> <p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo projekt NVO „Da zaživi selo“ koje je organizovalo Multimedijalni festival za mlade na nacionalnom nivou</p> <p>Opština Berane Festival filma o ljudskim pravima Orgaizovan festival filma o ljudskim pravima „Ubrzaj“2017 u saradnji Centra za građansko obrazovanje i Opštine Berane. Održan muzički festival Thunder fest koji se već 4 godine tradicionalno održava u opštini Berane. Savjet mlađih opštine Berane je svojim zalaganjem i volonterizmom pomogao ova festival da bude uspješno održan.</p> <p>Opština Herceg Novi Festival ŠPANJOLA017</p>	MK/ MS/JLS/NVO	DA
---	---	-------------------	----

-oživljavanje prostora tvrđave Španjola; priprema i čišćenje prostora tvrđave i organizacija kulturno edukativnog programa Organizovano šest dana kulturno edukativnog programa

- Diskusija i okrugli sto „Gdje su mladi u Herceg Novom“
- Izložba realizacije projekta „Uređenje prostora tvrđave Španjola“
- Crtanje murala/ Podvožnjak kod Kanli kule
- Radionica „Mapiranje javnih prostora u Boki Kotorskoj i Herceg Novom“
- Izložba „Stari plan uređenja parka Boka“
- Izložba slika Udruženja likovnih umjetnika
- Izložba umjetnika Orjena Đurića
- Izložba fotografija Aleksandra Pavlovića
- Premijera predstave „Moramo li ga čekat?“
- Koncert benda „Džanum“
- Dvije noći festivala elektronske muzike;

Opština Podgorica

Projekat nevladine organizacije „Art Kvart“ - „Galerija u javnom prostoru“ koji je imao za cilj mapiranje uže gradske zone Podgorice za postavku izložbenog prostora – galerije na otvorenom, kako bi približili umjetnost široj publici izlaskom same umjetnosti iz institucionalnih okvira i prostora.

Projekat galerije u javnom prostoru prezentira autore mlađe generacije, prvenstveno studente umjetničkih akademija kao i učenike srednje likovne škole, iz polja kreativnih industrija, umjetnike kroz

		<p>multimedijalne projekte kao što su: crtež, fotografija, plakat, izložbe radova iz oblasti arhitekture. Autorima se obezbjeđuje besplatna izlagačka i tehnička podrška, tj. Reprodukcija umjetničkih djela, štampa kataloga i marketing. Projekat je koncipiran kao galerijski prostor na platou ulaza u Njegošev park.</p>		
1.4	Okrugli sto na temu razvoja predloga pilot programa mentorstva za mlade stvaraoca i platforme za umrežavanje mladih stvaraoca i amaterskih kulturnih društava kroz sprovođenje inovativnih modela i korišćenje resursa u zemlji, ali i mladih i/ili afirmisanih stvaralaca iz dijaspore	<p>Ministarstvo kulture</p> <p>Kraljevsko pozorište Zetski dom pokrenulo je program koji se naslanja na jednu od ključnih tema savremene kulturne politike, na participaciju u kulturi kroz nov, inovativan i kreativan sadržaj. Program rezultira razvojem niza projekata koji postižu proaktivniji interes javnosti i veću participaciju mlađe populacije. Akcenat na mladima jeste glavni izazov jačanja projekta u budućnosti. Takav pristup otvara nove razvojne mogućnosti koje mijenjaju kako sistem kulture, tako i sistem obrazovanja. Razvoj obrazovnih, pedagoških, edukativnih i animacionih programa institucija kultur predstavlja nužnu programsku inovaciju i razvoj različitih projektnih aktivnosti koje treba da imaju korelaciju sa kulturnom i obrazovnom politikom na nacionalnom nivou.</p>	MK	DA

<p>E2. Obezbeđivanje jednakog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlade</p>	<p>2.1 Podrška projektima putujućih kulturnih sadržaja (mobilnih bioskopa, biblioteka, putujućih pozorišnih trupa itd.) / (vidi i aktivnost 1.5 i 2.3, ključni ishod E)</p>	<p>Ministarstvo sporta je finansijski podržalo NVO TNT- Artivacija mladih-Šavnik, Žabljak, Plužine - radionice za mlađe na temu fotografije, kreativno pisanje, slikanje - izrađeni murali u 3 opštine (Šavnik, Žabljak i Plužine) - urađena digitalna publikacija sa pregledom aktivnosti projekta</p>	MS	DA
	<p>2.2 Mapiranje postojećih internet portala/stranica sa informacijama o kulturnim sadržajima</p>	<p>Glavni grad Podgorica Kontinuirano su objavljivane i ažurirane informacije o svim oblastima života od interesa za mlađe na web adresi Glavnog grada www.podgorica.me, u medijima, kao i na Facebook profilu „Mladi Podgorice“. Ovim putem, mlađi Podgorice su obavještavani o kulturnim i sportskim dešavanjima u gradu, edukativnim radionicama, obukama, treninzima, školama vještina i drugim aktivnostima koje unaprjeđuju život mlađih u Podgorici</p>	JLS	DA
	<p>2.3 Podrška projektima obezbeđivanja pristupačnosti kulturnih sadržaja mlađima s oštećenjem vida, sluha ili drugim smetnjama i teškoćama u razvoju (vidi i aktivnosti 1.5 i 2.1, ključni ishod E)</p>	<p>Ministarstvo kulture Biblioteka za slike Crne Gore: u 2017.god. realizovane su 3 književne večeri, 3 koncerta, 3 tribine kao i 10 redovnih i dvije vanredne projekcije filmova adaptirani i sinhronizovanih za osobe oštećenog vida. U</p>	MK/JLS	DA

	<p>protekloj godini Biblioteka za slijepce realizovala je projekciju filmova prilagođenih osobama oštećenog vida u Bijelom Polju, Baru i Nikšiću, uz podršku i pomoć opštinskih organizacija slijepih i slabovidnih.</p> <p>Biblioteka za slijepce Crne Gore u toku 2017.godine objavila je i 13 naslova u audio formatu i 2 naslova na Brajevom pismu za svoje čitaoce školskog uzrasta.</p> <p>Prijestonica Cetinje</p> <p>Realizovan projekat Dani evropske baštine, koji se sprovodio pod sloganom “Glasam za kulturu u prirodi”. Cilj je bio da se među mladima, sa akcentom na marginalizovane grupe (OSI populacija), promoviše raznolikost i bogatstvo crnogorske kulture, uspostavi interakcija među različitim generacijama, da se široj publici približi likovana umjetnost, muzičko–kulturno stvaralaštvo kao i tradicija kroz predstavljanje nošnji i izvođenje crnogorskih igara i pjesama</p>		
	Ukupno: 7 podmjera	Realizovano 7 od 7 podmjera	Procenat realizacije 100 %

KLJUČNI ISHOD F: USPOSTAVLJEN JE NORMATIVNO PRAVNI OKVIR ZA SPROVOĐENJE OMLADINSKE POLITIKE

Mjera	Podmjera	Realizovane aktivnosti	Mjeru realizovali	Realizovana podmjera
F1. Jačanje kapaciteta Direktorata za mlade za sprovođenje i monitoring omladinske politike	1.1. Sistematisovana i popunjena radna mjesta u Ministarstvu sporta	Ministarstvo sporta Formiranjem Ministarstva sporta usvojen je Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta. Pravilnikom je predviđeno da unutar Direktorata za mlade bude zaposleno 5 službenika na čelu sa direktorom Direktorata za mlade, a do sada je sistematizacijom popunjeno 4 radna mjesta čiji se službenici bave pitanjima mladih	MS	DA
	1.2. Formiranje operativnog međuresorskog koordinacionog tijela za praćenje realizacije Strategije za mlade i za osmišljavanje, realizaciju i nadgledanje međuresorskih projekata za mlade	Ministarstvo sporta Formirano Koordinaciono tijelo za praćenje Strategije za mlade od predstavnika 14 relevantnih ministarstava. Njihove nadležnosti jesu praćenje realizacije omladinske politike, informisanje o politikama za mlade iz nadležnosti svoje institucije, predlaže moguće međuresorske projekte za mlade, obezbjeđuje uključivanje relevantnih partnera...	MS	DA
	1.3. Uspostavljanje Savjeta za mlade na nacionalnom nivou	Ministarstvo sporta Savjet za mlade na nacionalnom nivou nije uspostavljen zbog nemogućnosti formiranja krovne omladinske organizacije (a čiji član po Zakonu o	MS	NE

		<p>mladima treba da bude član Savjeta). Upravo jedan od razloga, zbog čega je Ministarstvo sporta krenulo u izradu novog Zakona o mladima, jeste mogućnost formiranja funkcionalnog Savjeta za mlade, te se realizacija ove aktivnosti očekuje u 2018. godini</p>		
	<p>1.4. Organizovane obuke za zaposlene u Upravi i članove koordinacionog tijela i Savjeta za mlade na temu “Principi organizacije strukturisanog dijaloga s mladima i monitoring sprovođenja omladinske politike”</p>	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>U saradnji sa UN-om i OEBS-om Ministarstvo sporta je organizovalo dvodnevni seminar za predstavnike omladinskih organizacija i institucija u cilju izrade Nacrta akcionog plana za 2018. godinu Strategije za mlade.</p> <p>U saradnji sa OEBS-om organizovane obuke za predstavnike opština na temu unapređenja sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou.</p> <p>Organizovana godišnja završna konferencija za medije i predstavnike omladinskih organizacija u cilju predstavljanja aktivnosti Direktorata za mlade u 2017. godini.</p>	<p>MS/MO/N VO/JLS</p>	DA
<p>F2. Unaprjeđivanje normativne podrške</p>	<p>2.1 . Izrada podzakonskog akta za Zakon o mladima</p>	<p>Ministarstvo sporta i Ministarstvo prosvjete</p> <p>Podzakonski akt je usvojen početkom godine, njegov pun naziv jeste:“Pravilnik o načinu postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava</p>	<p>MS/MPS</p>	DA

		omladinskim organizacijama i kontrolu nad relazacijom projekata za mlade”. Na osnovu ovog Pravilnika, raspisan je Konurs za finansiranje i sufinansiranje projekata za mlade za 2017. godinu.		
	2.2. Konkurs za izradu standarda za vođenje omladinskih klubova i centara	Ministarstvo sporta i UN Izrađene “Smjernice za otvaranje i vođenje omladinskih klubova i omladinskih centara” u saradnji sa UN sistemom u Crnoj Gori. U skladu sa tim, organizovane obuke za predstavnike omladinskih klubova i centara u Crnoj Gori.	MS i UN	DA
	2.3 Jačanje postojećih i osnivanje savjeta za mlade u svim opštinama	Opštine U sledećim opštinama su formirani savjeti za mlade na osnovu Zakona o mladima : Berane, Cetinje, Petnjica i Pljevlja	JLS	DA
F3. Obezbeđivanje održivog i kontinuiranog finansiranja omladinske politike	3.1 Konkurs za organizovanje obuke za lokalne uprave o budžetiranju programa i servisa za mlade predviđenih lokalnim omladinskim politikama	Ministarstvo sporta U saradnji sa OEBS-om organizovana obuka za predstavnike 15-tak opština na temu unapređenja sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou, kao i načinu budžetiranja programa za mlade.	MS/MO/JL S	DA
	3.2 Finansiranje sprovođenja strategije za mlade kroz godišnji Konkurs* Ministarstva sporta za omladinske organizacije i NVO za mlade	Ministarstvo sporta Raspisan Konkurs za finansiranje i sufinansiranje projekata za mlade raspisan je u aprilu. Putem Konkursa je raspodjeljeno 170000 eura nevladinim organizacijama, za sprovođenje 36 projekata za mlade. Ovi projekti su bili	MS	DA

		<p>u skladu sa Akcionim planom 2017. Strategije za mlade.</p> <p>Službenici Ministarstva sporta su redovno pratili i posjećivali aktivnosti u sklopu finansiranih projekata, kao i ostalih projekata koji su se realizovali za mlade u Crnoj Gori, u cilju što bolje implementacije Strategije za mlade.</p> <p>Ministarstvo sporta je sredinom godine u konsultaciji sa predstavnicima NVO izradilo sektorsku analizu za finansiranje NVO u 2018. gdje će biti finansirani projekti za mlade sa akcentom na volonterizam i razvoj civilnog društva.</p>		
F4. Unapređenje međuresorske saradnje na polju sprovođenja omladinske politike	4.1 Imenovanje kontakt osobe za pitanja mladih u svim ministarstvima	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>Imenovane su kontakt osobe za pitanja mladih u svim ministarstvima, nakon čega je formirano Međuresorsko koordinaciono tijelo. Kontakt osobe u ministarstvima imaju za zadatak da redovno daju informacije o sprovedenim omladinskim projektima unutar njihovog ministarstva.</p>	MS	DA
F5. Unapređenje statistike na nacionalnom nivou i znanja o mladima	5.1 Operacionalizacija Okvira za monitoring i evaluaciju Strategije za mlade1 (definisanje baznih i ciljanih vrijednosti za svih 52 indikatora, pripremljen prvi izvještaj s 52 indikatora, konsultacije s MONSTAT-om u vezi s uvođenjem indikatora koji nijesu u zvaničnoj statistici, praćenja indikatora za mlade koje prati EUROSTAT, definisanje metodologije praćenja indikatora za koje ne postoji metodologija)	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>Organizovan sastanak sa predstavnicima MONSTATA. Jedan od zaključaka sastanka je da se oblasti koje se ne prate u dovoljnoj mjeri (obrazovanje, učešće i kultura mladih) dodatno istraže. Za postizanje tog cilja potrebno je uključiti i ostale resore koji</p>	MS i MONSTAT	DJELIMIČNO

		<p>su nadležni za određene indikatore. Zajednički stav je da se u narednom periodu organizuju pojedinačni sastanci sa predstavnicima ministarstava koji već prate svoje politike i posjeduju ove podatke. Takođe je predloženo da se u narednom periodu organizuje konferencija ili seminar gdje bi se tačno definisali indikatori koje treba pratiti i resori koji bi bili zaduženi za njihovo praćenje.</p>		
F6. Jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za razvoj i sprovođenje omladinske politike	6.1 Imenovanje kontakt osoba za pitanja mladih u svim lokalnim samoupravama	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>Imenovane kontakt osobe u svim lokalnim samoupravama, koje su ujedno i zadužene za sprovođenje omladinske politike u svojim opštinama.</p>	MS/JLS	DA
	6.2 Konkurs za organizovanje tri obuke kontakt osoba za pitanja mladih iz svih lokalnih samouprava iz oblasti omladinske politike u skladu s iskazanim potrebama	<p>Ministarstvo sporta</p> <p>U saradnji sa OEBS-om organizovana obuka za predstavnike 15-tak opština na temu unapređenja sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou, kao i načinu budžetiranja programa za mlade</p> <p>Opština Budva</p> <p>Savjetnica za mlade pohađala prvi program za profesiju omladinskog aktiviste, licenciran od strane</p>	MS/JLS	DA

		Nacionalnog savjeta za obrazovanje, u organizacija Foruma MNE.		
	6.3 Izrada lokalnih akcionih planova i revidiranje postojećih u skladu sa Strategijom	<p>Ministarstvo sporta finansijski podržalo NVO MoArt-Uspostavljanje normativnog okvira za-Mojkovac -formirana Radna grupa -istraživanje potreba mladih u Mojkovcu -Izrađen nacrt opštinske strategije za sprovođenje omladinske politike</p> <p>Opština Petnjica</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrada opštinske strategije -realizovane istraživanje o potrebama mladih u Petnjici -trodnevni trening i tribina <p>NVO Omladinski klub Nikšić-Izrada nacrta LPAM-a</p> <ul style="list-style-type: none"> -formirana radna grupa za izradu nacrta opštinske strategije (20 članova); -održano 6 sastanaka -istraživanje o potrebama mladih u NK (300 ispitanika) -izrađen nacrt opštinske strategije -konferencija na kojoj je predstavljen dokument <p>Opština Andrijevica</p>	MS/JLS	DA

		<p>U fazi pripreme opštinske strategije za mlade</p> <p>Opština Tivat</p> <p>Usvojena Opštinska strategija za mlade. Skupština opštine Tivat donijela je prvu Opštinsku Strategiju za mlade 2017-2021 u Crnoj Gori, nakon Istraživanja potreba mlađih.</p> <p>Sprovedena je Javna rasprava kao i Okrugli sto koji se održao sa organima uprave, institucijama i NVO iz Tivta koji se bave pitanjima mlađih i Odborom za društvene djelatnosti, kao i Centralna javna rasprava sa zainteresovanim građanima Tivta.</p> <p>Ovom Strategijom obuhvaćene su oblasti prepoznate kao bitne u Istraživanju koje je sprovedeno među mlađima iz naše opštine, a to su: obrazovanje, zapošljavanje zdravlje, porodica, bezbjednost, učešće mlađih, kultura, ljudska prava, informisanost, mobilnost, slobodno vrijeme i sport.</p>		
F7. Podrška omladinskom organizovanju i umrežavanju mlađih	7.1 Vođenje evidencije omladinskih organizacija i organizacija za mlađe	Ministarstvo sporta Pristupilo se izradi novog Zakona o mlađima, gdje će biti pravno bolje regulisan članovi koji se tiče Vođenje evidencije omladinskih organizacija i organizacija za mlađe. Nakon usvajanja novog Zakona o mlađima, pristupće se i registraciji svih nevladinih organizacija koje se bave mlađima.	MS	NE

	7.2 Podrška učešću omladinskih organizacija i organizacija za mlade u radu relevantnih omladinskih mreža na međunarodnom nivou	Ministarstvo sporta je putem Konkursa finansijski podržalo NVO Green home Putujemo u Evropu- dje su studenti imali priliku da obiđu zemlje Evrope Ministarstvo je upatilo godišnju kontribuciju RYCO u iznosu od 44000 eura. Nakon čega je raspisan Konkurs za finansiranje omladinskih organizacija na regionalnom nivou.	MS/MO	DA
F8.Jačanje međunarodne saradnje u oblasti omladinske politike	8.1 Kontinuirano učešće predstavnika MS u međunarodnim inicijativama i tijelima koja se tiču mladih	Ministarstvo sporta Predstavnici Ministarstva sporta kontinuirano učestvuju u aktivnostima, sastancima i događajima međunarodnih inicijativa i tijela koje se tiču mladih, a to su RYCO, CDEJ, EKCYP, EYCA	MS	DA
	8.2.Osnivanje RYCO kancelarije u Crnoj Gori	Ministarstvo sporta Lokalna Kancelarija RYCO je osnovana u julu ove godine. Takođe, Crna Gora je prva od zemalja Regionala otvorila ovu kancelariju i ustupila kancelarijski prostor za istu u okviru Omladinskog centra u Podgorici. Opštine RYCO- info dani o Regionalnoj kancelariji za saradnju mladih Zapadnog Balkana.	MS/MO	DA
F9.Unaprjeđenje informisanja mladih	9.1 Unapređenje veb portala Ministarstva sport	Ministarstvo sporta Ministarstvo sporta ima novu interent i facebook stranicu, koje se redovno ažuriraju sa svim potrebnim	MS	DA

omladinskoj politici		informacijama o aktivnostima koje sprovodi Ministarstvo.		
	9.2 Izrada promotivnog materijala i vodiča za mlade o omladinskoj politici, prilagođenog mladima	Ministarstvo sporta Izradjena i distribuirana Strategija za mlade u saradnji sa UN sistemom u Crnoj Gori. Izrađen Vodič za mlade o Nacionalnoj strategiji za mlade 2017-2021 i Vodič za donosioce odluka o Zakonu o mladima i Nacionalnoj strategiji za mlade u saradnji sa FORUM-om MNE.	MS/UN/N VO	DA
	Ukupno: 20 podmjera	Realizovano 17 podmjera Djelimično realizovana 1 podmjera	Procenat realizacije 87,5 %	

*Mladi – Prema Zakonu o mladima (član 2) postavljena je starosna granica mlađih, te se mlađima smatraju lica sa navršenih 15 do 30 godina života.

Skraćenice:

CIPS – Centar za informisanje i profesionalno savjetovanje mlađih

CS – Civilni sektor

CSO – Centar za stručno obrazovanje

IRF – Investiciono razvojni fond

JLS – Jedinice lokalne samouprave

FO – Fondacije

ME – Ministarstvo ekonomije

MF – Ministarstvo finansija

MIDT – Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije

MK – Ministarstvo kulture

MO – Međunarodne organizacije

MORT – Ministarstvo održivog razvoja i turizma

MP – Ministarstvo prosvjete

MRSS – Ministarstvo rada i socijalnog staranja

MVPEI – Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

NPAM – Nacionalni plan akcije za mlade

NVO – Nevladine organizacije

OO – Omladinske organizacije

MS – Ministarstvo sporta

UP – Unija poslodavaca

ZZZCG – Zavod za zapošljavanje Crne Gore

ZZŠ – Zavod za školstvo

ZU – Zdravstvene ustanove

Generalni direktor Direktorata za mlade

Mr Nenad Koprivica